

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การเกิดสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2540 และการล่มสลายของธุรกิจยักษ์ใหญ่ข้ามชาติหลายแห่งในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ปรากฏให้เห็นระหว่างปี ค.ศ. 2000 – 2002 เช่น บริษัท ENRON, บริษัท WORLDCOM, บริษัท TYCO, บริษัท IMCLONE และบริษัท ADELPHIA เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษาสาเหตุของการล่มสลายของบริษัทดังกล่าว พบว่า ภายใต้ความเจริญของเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ และการปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้บุคลากรภายในองค์กรหลายแห่งต่างแสวงหาเฉพาะผลประโยชน์ส่วนตน จนทำให้ละเลยต่อบทบาท ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่ตนเองต้องมีต่อองค์กร ทั้งนี้ในองค์กรที่เกิดปัญหาบางแห่งได้พบว่า ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรดังกล่าวได้แต่งตั้งผู้ใกล้ชิดและพวกพ้องเป็นผู้ปฏิบัติงานหรือผู้บริหาร หรือคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ช่วยปิดบังการกระทำการทุจริตและร่วมกันตกแต่งตัวเลขทางบัญชีในงบการเงิน เพื่อสร้างผลกำไรให้มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น จนส่งผลให้ราคาหุ้นของบริษัทพุ่งสูงเพิ่มขึ้น และได้สร้างความมั่งคั่งให้แก่ฝ่ายบริหาร นอกจากนี้ได้มีหลักฐานที่บ่งชี้อย่างชัดเจนว่า บริษัทดังกล่าวนั้น ได้มีการปกปิดซ่อนเร้นรายการบางรายการ โดยมีได้มีการเปิดเผยไว้อย่างครบถ้วนตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งได้ส่งผลให้งบการเงินขาดความโปร่งใสและขาดความน่าเชื่อถือ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริษัทจดทะเบียนจะต้องมีกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเชื่อมั่นว่าคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) ที่มีประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยให้คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลและตรวจสอบระบบการบริหารงาน ระบบการควบคุมภายในและข้อมูลในรายงานทางการเงิน ทั้งนี้เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเป็นไปอย่างน่าเชื่อถือและมีความโปร่งใส ทั้งนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน

ทะเบียนให้เป็นไปตามหลักการที่ดี โดยได้เริ่มศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2538 ก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศไทย โดยในปี พ.ศ. 2541 ได้ออกข้อบังคับให้บริษัทจดทะเบียนต้องจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2542 และในปีเดียวกันตลาดหลักทรัพย์ได้จัดทำข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียน (Code of Best Practice for Directors of Listed Companies) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 คณะอนุกรรมการเพื่อพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance Committee) ประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ได้เผยแพร่รายงานการกำกับดูแลกิจการที่ดีฉบับล่าสุด เพื่อให้องค์กรในตลาดทุนที่จะพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตนได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปฏิบัติตามที่เห็นว่าเหมาะสม

เมื่อปี พ.ศ. 2545 รัฐบาลได้กำหนดให้เป็นปีเริ่มต้นรณรงค์เรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยจัดตั้งคณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติ ในส่วนของตลาดหลักทรัพย์ได้เสนอหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ ให้แก่บริษัทจดทะเบียน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในขั้นเริ่มแรก และกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทต้องเปิดเผยการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป ทั้งนี้เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนสามารถนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตลาดหลักทรัพย์ได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน (Corporate Governance Center) ขึ้น เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2545 เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษา และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการให้แก่กรรมการและผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในปัจจุบัน รวมถึงบริษัทที่อยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อเข้าจดทะเบียนจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการออกประกาศหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี พ.ศ. 2549 เพื่อเป็นกลไกการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการขององค์กร ให้บริหารงานด้วยความโปร่งใส (เว็บไซต์: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2551)

การที่บริษัทจดทะเบียนมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งกรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ ฝ่ายบริหาร พนักงานของบริษัท หน่วยงานกำกับดูแล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ มีความเชื่อมั่นว่าการดำเนินงานของบริษัทจะเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ สามารถลดต้นทุนในการดำเนินงานได้ และมีการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม ซึ่งในที่สุดแล้วจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวม ทั้งนี้กลไกที่สำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ประการหนึ่ง คือการจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุดย่อยของคณะกรรมการบริษัทที่ทำหน้าที่อย่างอิสระ เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทอยู่ภายใต้กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในอดีตบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบเน้นเฉพาะการสอบทานรายงานทางการเงิน และการสอบทานระบบการควบคุมภายใน แต่ในปัจจุบันแนวปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจสอบครอบคลุมภารกิจที่กว้างขึ้น โดยรวมไปถึงบทบาทด้านการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง และการสอบทานข้อมูลอื่นนอกเหนือจากรายงานทางการเงินด้วย (คู่มือคณะกรรมการตรวจสอบ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยถึง “ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” เนื่องจากคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) เป็นเครื่องมือและกลไกที่สำคัญประการหนึ่งที่องค์กรจำเป็นต้องจัดตั้งขึ้น เพื่อช่วยให้องค์กรมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบในฐานะกรรมการที่มีความเป็นอิสระจะช่วยแบ่งเบาภาระของคณะกรรมการบริษัท เพื่อให้เกิดความคล่องตัวต่อการจัดการ และการให้ความเห็นที่ตรงไปตรงมาต่อรายงานทางการเงินและระบบการควบคุมภายในของกิจการ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ฝ่ายบริหารและผู้สอบบัญชีภายนอก (Auditor) ได้ปรึกษาหารือเพื่อจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น และเพื่อให้รายงานทางการเงินเปิดเผยอย่างครบถ้วน ถูกต้อง เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและระเบียบข้อบังคับ รวมถึงข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจะส่งผลให้รายงานทางการเงินมีความน่าเชื่อถือ มีคุณภาพที่ดี และมีมูลค่าเพิ่มต่อองค์กรในที่สุด ดังนั้นหากคณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่และมีความรับผิดชอบอย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ก็จะเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินเพิ่มมากขึ้น ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทเพิ่มมากขึ้น และเสริมสร้างความเป็นอิสระของผู้ตรวจสอบภายในและหน่วยงานตรวจสอบภายในให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างตรงไปตรงมา อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบที่สูงขึ้นของคณะกรรมการตรวจสอบ

คำถามการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอยู่ในระดับใด
2. มีปัจจัยสำคัญอะไร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ
3. ข้อเสนอแนะและแนวทางการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีกี่ข้อ อะไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาเรื่อง “ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” โดยจะศึกษาเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้จะไม่รวมถึงกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด (Non – Performing Group) 20 บริษัท บริษัทจดทะเบียนขนาดกลาง

(MAI) 49 บริษัท กองทุนรวม 10 บริษัท และกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ 21 บริษัท คงเหลือบริษัทจดทะเบียนจำนวน 340 บริษัท

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น จำนวน 340 บริษัท (เว็บไซต์: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2551)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งเลือกมาจากบริษัท 8 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร การบริการ กลุ่มเทคโนโลยี โดยสุ่มแบบโควต้ากลุ่มละ 21 บริษัท รวมทั้งหมดเป็น 168 บริษัท กรรมการบริษัทบริษัทละ 3 คน รวมจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบทั้งหมด 504 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

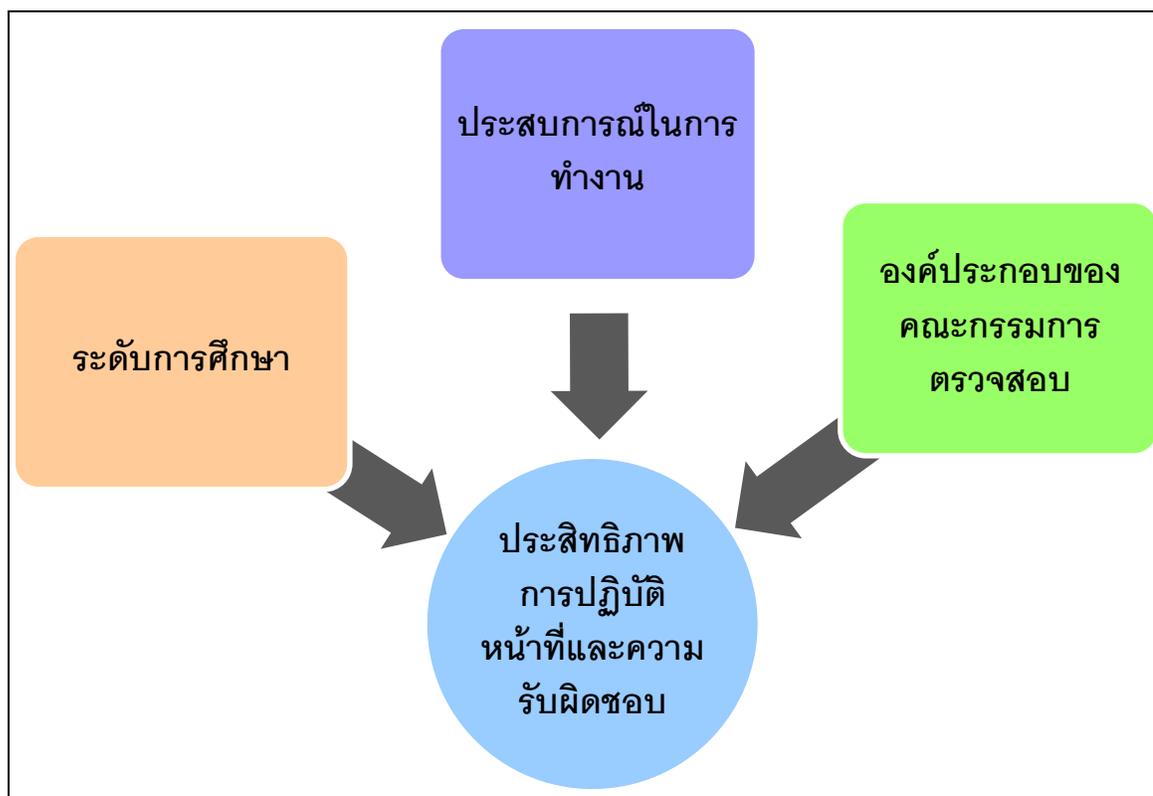
ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ระดับการศึกษา
2. ประสบการณ์ในการทำงาน
3. องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย (1) ระดับการศึกษา (2) ประสบการณ์ในการทำงาน และ (3) องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: บจ/ร 25-00) โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย (Research framework) ดังนี้: -

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานไว้ 2 ประการดังนี้ -

1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขต กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยสำคัญที่น่าจะมีผลต่อประสิทธิภาพและความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครดังนี้ -

2.1 ระดับการศึกษา

2.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

2.3 องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย กำหนดระยะเวลา 1 ปี โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2555 ถึง เดือนพฤษภาคม 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการ บริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อช่วย คณะกรรมการบริษัทในการติดตามกำกับดูแลระบบการบริหารงาน ระบบการควบคุมภายในและ ข้อมูลรายงานทางการเงินให้มีความน่าเชื่อถือและโปร่งใส รวมถึงกำกับดูแลประเด็นที่อาจถูกมองข้าม และเพื่อให้กิจการมีระบบการกำกับดูแลที่ดี

คณะกรรมการบริษัท (Board of Directors) หมายถึง บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิที่ถูกต้องแต่งตั้งจากที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น โดยมีหน้าที่หลักคือ จัดการบริษัทให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ชั่วบั้งคับ และมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น

การจัดการบริษัท หมายถึง การกำหนดนโยบายการดำเนินงานของบริษัท หรือกิจการของบริษัทให้มีกำไรมาแบ่งปันให้ผู้ถือหุ้น

องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ หมายถึง การมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและตรวจสอบระบบการบริหารงาน ระบบการควบคุมภายในและข้อมูลรายงานทางการเงินนั้น จะประกอบด้วยสมาชิกอย่างน้อย 3 ราย โดยทุกรายต้องเป็นกรรมการอิสระ ทั้งนี้จำนวนสมาชิกจะมีเท่าใดนั้น จะขึ้นอยู่กับขอบเขตและความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งโดยทั่วไปไปตามมาตรฐานสากลจำนวนสมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบจะอยู่ระหว่าง 3 – 5 ราย

คุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ หมายถึง คุณลักษณะของผู้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการตรวจสอบนั้นจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญสองประการคือมีคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติเฉพาะตามเกณฑ์การอนุญาตให้เสนอขายหลักทรัพย์ของสำนักงาน ก.ล.ต. และหลักเกณฑ์การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คุณสมบัติทั่วไปของคณะกรรมการตรวจสอบ หมายถึง คุณลักษณะของผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบโดยทั่วไปจะต้องเป็นกรรมการอิสระ

คุณสมบัติเฉพาะของคณะกรรมการตรวจสอบ หมายถึง คุณลักษณะของผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบที่ต้องมีคุณลักษณะเฉพาะดังนี้: -

1) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทร่วม บริษัทย่อย บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมบริษัท

- 2) ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกัน เฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน
- 3) มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
- 4) กรรมการตรวจสอบไม่ควรเป็นกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่นเกินกว่า 5 บริษัท
- 5) สมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบทุกรายไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบัญชี หรือการเงิน แต่กรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 ราย ต้องมีความรู้และประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงินเพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความเชื่อถือได้ของงบการเงิน
- 6) กรรมการตรวจสอบควรได้รับการอบรมและเสริมสร้างความรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คุณสมบัติของการเป็นกรรมการอิสระ หมายถึง กรรมการบริษัทที่มีคุณลักษณะดังนี้: -

- 1) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมบริษัท ทั้งนี้ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้น ๆ ด้วย
- 2) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมหรือบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนเข้ารับตำแหน่ง
- 3) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้องและบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตรของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุมบริษัท
- 4) ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมบริษัท ในลักษณะที่อาจขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ หมายถึง ภารกิจหลักของผู้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งต้องปฏิบัติตามที่กำหนดในเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ได้แก่ หน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของกิจการ การปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การจัดการและควบคุมความเสี่ยงทางธุรกิจ การจัดทำรายงานทางการเงินและเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่เหมาะสม การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน และการทำรายการระหว่างกันกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

บริษัทจดทะเบียน (Listed Company) หมายถึง สถานประกอบการที่มีสถานะเป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่นำหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อเป็นการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่หลักทรัพย์ของบริษัท โดยบริษัทดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด และต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์ (Listing Agreement) โดยหลักทรัพย์ที่จะนำเข้าจดทะเบียนดังกล่าวได้ จะต้องเป็นหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ออกเสนอขายต่อประชาชน จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ความเป็นอิสระ หมายถึง การแสดงความคิดเห็นหรือรายงานได้อย่างตรงไปตรงมาตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือตำแหน่งหน้าที่และไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด รวมถึงไม่มีสถานการณ์ใด ๆ ที่จะมาบับบังคับให้ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ตามที่พึงจะเป็น

การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการ (Process) ปฏิบัติงานที่คณะกรรมการบริษัทฝ่ายบริหาร และบุคลากรขององค์กรจัดให้มีขึ้น เพื่อให้สามารถมั่นใจได้อย่างสมเหตุสมผลว่าหากได้มีการปฏิบัติตามกระบวนการดังกล่าวแล้ว องค์กรจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่ต้องการได้

การตรวจสอบภายใน หมายถึง การปฏิบัติงานอิสระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานทุกระดับขององค์กรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสนับสนุนให้มีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลภายใต้ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

การกำกับดูแลที่ดี หมายถึง กระแสความต้องการของนักลงทุนทั่วไปที่ต้องการให้ คณะกรรมการบริษัท (Board of Directors) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสถาบันผู้กำกับดูแล ได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติ แนวนโยบายและกำกับดูแลให้กรรมการผู้จัดการหรือประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทได้มีการจัดการควบคุมภายในองค์กรที่ดีเพื่อ ก่อให้เกิด (อุษณา ภัทรมนตรี, 2544: 13 -2)

- 1) การรายงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ
- 2) ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินที่เปิดเผยต่อสาธารณชน
- 3) ความโปร่งใสในการดำเนินงานและตรวจสอบได้
- 4) การดำเนินงานภายในกรอบจริยธรรมและข้อพึงปฏิบัติทางธุรกิจ
- 5) การรักษาผลประโยชน์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายและไม่เกิดรายการขัดแย้งของผลประโยชน์ระหว่างกัน

บรรษัทภิบาล (Corporate Governance) หมายถึง ระบบใดระบบหนึ่งที่มีไว้เพื่อคอย กำกับและควบคุมการดำเนินธุรกิจของกิจการ โดยมุ่งเน้นที่จะให้เกิดความมั่นใจได้ว่าเป็นการบริหาร จัดการธุรกิจที่เป็นธรรมและโปร่งใส โดยผู้มีอำนาจบริหารและอำนาจในการตัดสินใจในธุรกิจนั้นๆ มี ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และผลการกระทำของตนต่อผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) กับบริษัททุก ราย ตั้งแต่ผู้ถือหุ้น เจ้าหน้าที่ พนักงาน รัฐบาล ลูกค้า ตลอดจนประชาชนทั่วไป ทั้งนี้โครงสร้างของ บรรษัทภิบาลจะหมายถึงความรวมถึงการควบคุมภายใน การกำกับดูแลของคณะกรรมการ กฎกติกา ขององค์กร การควบคุมจากตลาดหลักทรัพย์ และระเบียบหรือกฎหมาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อ คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีสถาน ประกอบการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ทำให้สามารถเสนอแนวทางการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย